

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at nedsætte en kommission med henblik på indførelse af strafferammer i kriminalloven for Grønland. Kommissionens arbejde forelægges til Inatsisartut senest EM2025.

(Medlem af Inatsisartut, Kuno Fencker, Siumut)

Forslag til inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at rette henvendelse til rigsmyndighederne med henblik på at iværksætte det nødvendige forberedelsesarbejde, der skal danne grundlag for at indføre en grønlandsk straffelov

(Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling)

1. behandling

Naalakkersuisut vil gerne takke forslagsstillerne for de to beslutningsforslag om indførelse af strafferammer. Debatten er en naturlig fortsættelse af de politiske drøftelser under efterårssamlingen 2023, hvor Inatsisartut diskuterede sanktionsniveauer.

Naalakkersuisut var både dengang og nu enig i, at der skal sættes ind fra alle sider for at nedbringe den personfarlige kriminalitet, herunder de mange overgreb på børn, lige fra forebyggelse af de kriminelle og uacceptable handlinger til sanktioner, efter at forbrydelsen er sket. I den forbindelse er resocialisering også et vigtigt element for at bryde den onde cirkel og forhindre ny kriminalitet.

Det er afgørende for borgernes tillid til retsvæsenet, at kriminalloven er tilpasset den virkelighed, vi lever i. Der skal være sammenhæng mellem den afsagte dom, forholdet til andre kriminalitetstyper og samfundets opfattelse af retfærdighed. Den gældende kriminallov blev til for 15 år siden på baggrund af et langvarigt kommissionsarbejde. Retsvæsenkommissionens konklusioner er afspejlet i loven, der løbende er blevet opdateret og tilrettet.

Det er tydeligt, at der er et ønske i befolkningen og blandt Inatsisartuts medlemmer om at diskutere de fremtidige rammer om vores justitsvæsen. Dette er et vigtigt emne, der kræver grundighed og en faktabaseret tilgang. Og Naalakkersuisut har allerede påbegyndt den vidensindsamling, der kan danne grundlag for en beslutning om indførelse af strafferammer.

Som tidligere oplyst indgik Naalakkersuisut i 2023 en samarbejdsaftale med en forsker på Ilisimatusarfik om en undersøgelse af ”Kriminalretlige domme, foranstaltninger og holdninger i Grønland”. Undersøgelsen skal give os et troværdigt billede af det aktuelle foranstaltningsniveau i Grønland samt befolkningens forventninger til foranstaltningsniveauet. Undersøgelsen har netop til formål at danne grundlag for det videre arbejde med at tilpasse kriminalloven til befolkningens ønsker.

Naalakkersuisut har også allerede givet tilsagn om, at undersøgelsen kan danne baggrund for en vurdering af en mulig indførelse af strafferammer i den grønlandske kriminallov. Naalakkersuisut ønsker dog, at den igangsatte undersøgelses resultater færdiggøres, inden der træffes endegyldig beslutning om indførelse af strafferammer. Det er også Naalakkersuisuts holdning, at ændringer af den grønlandske kriminallov er baseret på viden og debatter i den grønlandske befolkning forinden, der rettes henvendelse til danske myndigheder. Det vil ikke være passende at indføre danske sanktioner, da de er baseret på en dansk virkelighed, der på nogle områder adskiller sig markant fra vores.

Naalakkersuisut foreslår derfor, at der nedsættes en ekspertgruppe, der skal beskrive, hvad konsekvenserne ved indførelse af en straffelov eller strafferammer i den grønlandske kriminallov vil være. Det skal nærmere beskrives i et kommissorium, hvad temaerne for ekspertgruppens arbejde skal være, hvem der skal deltage i ekspertgruppen, og hvornår arbejdet forventes tilendebragt.

Naalakkersuisut stiller på denne baggrund følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde et kommissorium til en ekspertgruppe, der skal vurdere, om kriminalloven og retsplejeloven er forsvarligt indrettet, hvis målet er bevarelsen af et retssamfund med en høj grad af retssikkerhed og med tilstedeværelse af en stærk retsfølelse. Kommissoriet skal beskrive processen for arbejdet med, om der bør indføres strafferammer i den grønlandske kriminallov, blandt andet på baggrund af den igangsatte undersøgelse af sanktionsniveauer og befolkningens holdninger. Kommissoriet skal fremlægges på FM2025.